

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง ปัญหาการบริหารจัดการ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผลการวิจัย
6. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารจัดการศึกษาของ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารจัดการการศึกษาของ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม ทั้งโดยรวมและรายด้าน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการศึกษาของ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม

สมมติฐานการวิจัย

การบริหารจัดการศึกษาของ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนแตกต่างกันทั้งโดยรวมและรายด้าน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 24 รูป และครูผู้สอนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม ทั้ง 11 แห่ง จำนวน 132 รูป/คน ปีการศึกษา 2550

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคามปีการศึกษา 2550 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางหาโร ยามาเน่ ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอน จำนวน 62 รูป/คน (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 41) ส่วนผู้บริหารเก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมดทุกรูป จำนวน 22 รูป รวมทั้งสิ้น 84 รูป/คน การสุ่มตัวอย่างใช้วิธีการแบบง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบสอบถามแบ่งเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ ด้านงานวิชาการ ด้านบุคคล ด้านการงบประมาณ และด้านการบริหารงานทั่วไป

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการบริหารของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม

การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ไปขอความอนุเคราะห์ จากผู้บริหาร โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือจากผู้บริหาร โรงเรียน พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ไปยังผู้บริหาร โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 11 โรงเรียนด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม คัดเลือก เฉพาะแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ไว้วิเคราะห์ข้อมูลและแยกหมวดหมู่ตามตัวแปรที่ศึกษา
2. ให้คะแนนแบบสอบถามแต่ละข้อให้คะแนนตามเกณฑ์ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ให้คะแนนระดับ 5 4 3 2 และ 1 ตามลำดับ
3. นำคะแนนที่ได้ไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ สำเร็จรูป
4. วิเคราะห์ข้อมูลปัญหาการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม เชิงปริมาณ โดยดำเนินการ ดังนี้
 - 4.1 ข้อมูลตอนที่ 1 วิเคราะห์ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) จำแนกตามสถานภาพ
 - 4.2 ข้อมูลตอนที่ 2 วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของระดับปัญหาการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม โดยใช้เกณฑ์การประเมินตามวิธีของ บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 103)
 - 4.3 เปรียบเทียบระดับปัญหาการบริหารจัดการศึกษาของ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน โดยใช้สถิติ t-test แบบ Independent Samples
 - 4.4 ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 ร้อยละ (Percentage)

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

เปรียบเทียบระดับปัญหาการบริหารการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคามโดยใช้สถิติ t-test แบบ Independent Samples

สรุปผลการวิจัย

1. ปัญหาการบริหารจัดการในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารบุคคล ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารงานทั่วไป จำแนกตามสถานภาพ พบว่า ผู้บริหาร โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารบุคคล ด้านการบริหารงานทั่วไป และด้านการบริหารงบประมาณ และครูผู้สอน โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารบุคลากร และด้านการบริหารงานทั่วไป เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านการบริหารวิชาการ พบว่า ปัญหาการบริหารจัดการในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดมหาสารคาม โดยรวม มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น การประเมินผลงานการบริหารงานวิชาการ และการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน

ด้านการบริหารงบประมาณ พบว่า ปัญหาการบริหารจัดการในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ การจัดทำและเสนอของบประมาณสถานศึกษาที่เป็นระบบและต่อเนื่อง การจัดทำรายได้และผลประโยชน์ของสถานศึกษาที่เป็นรูปธรรม และการตรวจสอบติดตามการใช้จ่ายเงินและผลการดำเนินงานตรงตามเป้าหมายของสถานศึกษา

ด้านการบริหารงานบุคคล พบว่า ปัญหาการบริหารจัดการในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ การจ้างลูกจ้างประจำหรือลูกจ้างชั่วคราวได้บุคคลที่ไม่มีความรู้ความชำนาญตามภาระงาน การมอบหมายงานแก่ครูด้วยความสมัครใจหรือตามความรู้ความสามารถของครู และการพัฒนาระเบียบวินัยและการรักษาวินัยแก่ครูและบุคลากรอื่นที่เป็นรูปธรรม

ด้านการบริหารทั่วไป ปัญหาการบริหารจัดการในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ กิจกรรมสนับสนุนงานวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และบริหารอื่น ๆ การประสานเพื่อให้บริการสาธารณะภาครัฐ และองค์กรเอกชนที่เหมาะสม การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนแก่ครูและนักเรียน และการประชาสัมพันธ์งานการศึกษาแก่ครูนักเรียนและผู้ปกครองที่ต่อเนื่อง

2. ผลการเปรียบเทียบระดับปัญหาการบริหารจัดการ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูผู้สอน โดยรวม มีปัญหาไม่แตกต่างกัน โดยผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าการบริหารจัดการโรงเรียนพระปริยัติธรรมมีปัญหาสูงกว่าครูผู้สอนอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีปัญหาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3 ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารบุคลากร และด้านการบริหารงานทั่วไป ส่วนด้านการบริหารงบประมาณ มีปัญหาไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม ที่กลุ่มตัวอย่างได้เสนอแนะไว้เรียงลำดับความถี่จากมากไปน้อยดังนี้

3.1 ด้านวิชาการ ได้แก่ รัฐควรจัดงบประมาณในการส่งเสริมหลักสูตรให้สนองความต้องการของชุมชน ควรจัดครูเข้าสอนแต่ละวิชาเหมาะสมกับวุฒิ ควรมีตำราในห้องสมุดที่เพียงพอแก่การศึกษาค้นคว้าครู ควรมีความพร้อมเพียงและให้ความร่วมมือทางด้านวิชาการ ควรมีสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย ควรมีการจัดห้องสำหรับวิชาเฉพาะ เช่น ห้องวิทยาศาสตร์ ห้องศิลปะ ภายในโรงเรียน ควรมีการจัดให้มีคู่มือการเรียนการสอน

3.2 ด้านการบริหารธุรการ ได้แก่ ควรมีเครื่องมือที่ทันสมัย เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องถ่ายเอกสาร เป็นต้น ควรมีเจ้าหน้าที่ในฝ่ายธุรการและการเงินที่เพียงพอแก่การปฏิบัติงาน ผู้ปฏิบัติงานควรมีความชำนาญในการปฏิบัติหน้าที่ ควรมีความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน ควรมีความรวดเร็วในการออกเอกสารต่างๆ ควรมีความคล่องตัวในการออกเอกสารต่างๆ ควรมีการประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่สะดวกและรวดเร็ว

3.3 ด้านบุคลากร ได้แก่ ควรจัดบุคลากรฝ่ายต่างๆให้เพียงพอแก่การปฏิบัติงาน ควรคัดเลือกบุคลากรที่มีความสามารถเหมาะสมกับงานในฝ่ายของตน ควรส่งเสริมบุคลากรทุกฝ่ายของโรงเรียนให้มีความสามัคคีต่อกัน ควรจัดเงินเดือนค่าจ้างของบุคลากรที่เพียงพอแก่อัตราภาพ ควรมีการพัฒนาความสามารถของบุคลากรที่เหมาะสม ควรมีการจัดระบบการปฏิบัติงานของครู ควรให้บุคลากรทุกฝ่ายได้ตระหนักในหน้าที่ของตน

3.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป ได้แก่ ควรจัดห้องเรียนและสร้างบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียน อาคารสถานที่ โต๊ะ เก้าอี้ ควรมีความแข็งแรงมั่นคงปลอดภัย ควรจัดอาคารสถานที่ให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน ควรจัดให้มี ห้องสมุด ห้องอาหาร ห้องพยาบาล ห้องโสตทัศนศึกษาและห้องประชุมที่เหมาะสม ควรให้นักเรียนดูแลรักษาความสะอาดอาคารสถานที่และบริเวณ โรงเรียน ควรมีการจัดแบ่งห้องต่างๆให้สะดวกต่อการจัดกิจกรรม ควรมีการจัดวาระดูแลความสะอาดของโรงเรียน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย ปัญหาการบริหารจัดการ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ปัญหาการบริหารจัดการในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดมหาสารคาม โดยรวม มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารบุคลากร ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารงานทั่วไป สอดคล้องกับพระสมบุรณ์ วิลา (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครพนม ผลการศึกษา พบว่า 1) บุคลากร โดยรวมและจำแนกตามขนาดของโรงเรียน เห็นว่า การปฏิบัติงานของโรงเรียน แผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีปัญหาอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านบุคลากร และด้านกิจการนักเรียนและมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน คือ ด้านธุรการการเงินและพัสดุ ด้านอาคารสถานที่ และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สอดคล้องกับพระรังสรรค์ พิมพ์ช่างทอง (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาในการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดสุโขทัย ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดสุโขทัย ในทัศนะของผู้บริหาร ครู และกรรมการ ในภาพรวมและเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาด้านวิชาการอันดับแรกได้แก่การจัดทำหลักสูตรของโรงเรียนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ ปัญหาด้านงบประมาณ ได้แก่ปัญหาการยกย่องเชิดชูเกียรติ และปัญหาด้านงานบริหารทั่วไป ได้แก่ ปัญหาดำเนินการด้านธุรกิจของโรงเรียน สอดคล้องกับพระปลัดชัยวัฒน์ ธรรมบันเทิง (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 11 ผลการศึกษาค้นคว้าวิจัย พบว่า ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็น เกี่ยวกับสภาพการบริหาร โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 11 โดยรวมทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.47 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหาร โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ การบริหารงานทั่วไป การบริหารงบประมาณ และการบริหารวิชาการ ตามลำดับ และสอดคล้องกับ พระมหาโชคชัย ไชยหานาม (2550 : บทคัดย่อ) ปัญหาการบริหารงานในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน ผลการวิจัยพบว่า . ปัญหาการบริหารงานในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือ ด้านวิชาการ และมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง 5 ด้าน เรียงลำดับ

ค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านธุรการและการเงิน ด้านบุคลากร ด้านการบริหารกิจการนักเรียน ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และด้านอาคารสถานที่

2. การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคามทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามสถานภาพ พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีปัญหาการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากผู้บริหารและครูผู้สอน ได้ให้ความสัมพันธ์เชิงการบริหารและการเรียนการสอนแบบพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันและกันไม่มีระบบบังคับบัญชาที่เด็ดขาดสั่งการ เหมือนระบบราชการ เมื่อผู้บริหารได้ให้บทบาทในลักษณะความผูกพันกับครูผู้สอนในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยเชื่อว่าผู้บริหารและครูผู้สอนมองเห็นปัญหาการบริหารงานทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของหุมเพ็ง พันธะจันทร์สุข (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาจังหวัดขอนแก่น จำแนกตามตำแหน่งของผู้บริหารและครูอาจารย์ ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับพระปลัดชัยวัฒน์ ธรรมบ้านเทิง (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 11 ผลการศึกษาค้นคว้าวิจัย พบว่าปัญหาการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 11 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู มีความคิดเห็นเป็นรายด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 สอดคล้องกับ พระมหาโชคชัย ไชยหานาม (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอนผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอนโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับพระสมบุญ วิชา (2544 : บทคัดย่อ) ผลการวิจัย พบว่า คณะผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครพนม 6 ด้าน คือ 1) ด้านวิชาการ 2) ด้านบุคลากร 3) ด้านธุรการการเงินและพัสดุ 4) ด้านอาคารสถานที่ 5) ด้านกิจการนักเรียน และ 6) ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยรวมแตกต่างกันและสอดคล้องกับสมเดช นามเกตุ (2547 : บทคัดย่อ) ผลการวิจัย พบว่า คณะผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดสกลนคร 6 ด้าน คือ 1) ด้านวิชาการ 2) ด้านบุคลากร 3) ด้านธุรการ

และการเงิน 4) ด้านอาคารสถานที่ 5) ด้านบริการ และ 6) ด้านประชาสัมพันธ์ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การที่ผู้บริหารและครูอาจารย์ ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา มองเห็นสภาพและปัญหาไม่แตกต่างกัน ก็ถือว่าเป็นนัยนัยคืออย่างหนึ่งที่ผู้บริหารและครูอาจารย์ทำหน้าที่ การบริหารและการเรียนการสอนร่วมมือร่วมใจกันอย่างใกล้ชิด มี การปรับตัวเข้ากับงานและ สถานการณ์ที่ เปลี่ยนแปลงได้ และ ไม่มีความขัดแย้งในการทำงานระหว่างผู้บริหารและครู อาจารย์ใน โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียน พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา มีศักยภาพในการบริหารงาน โรงเรียนที่แตกต่างกัน สำหรับ โรงเรียนที่ผู้บริหารที่มีศักยภาพมาก การบริหารงาน โรงเรียนย่อมจะมีปัญหาน้อย ส่วน โรงเรียน ที่มีผู้บริหารที่มีศักยภาพน้อย ก็ย่อมจะทำให้การบริหารงานมีปัญหา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1. การบริหารงานวิชาการ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัด มหาสารคาม ควรมีการศึกษาสภาพและปัญหาการวางแผนหลักสูตร พัฒนาระบบการเรียนรู้อยู่ แหล่งการเรียนรู้ สื่อการสอนและมีการประชุมจัดทำแผนการพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้อยู่ แหล่งการเรียนรู้ สื่อการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและอย่างต่อเนื่อง

2. การบริหารงบประมาณ โรงเรียนพระปริยัติ ธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัด มหาสารคาม ควรศึกษาสภาพและปัญหางบประมาณ การวางแผนการบริหารการเงินและบัญชี ให้มากขึ้น พร้อมทั้งนำผลการจัดสรรงบประมาณมาวิเคราะห์ สรุปผลเพื่อปรับปรุงให้ได้รับการ จัดสรรงบประมาณมากขึ้นรัฐควรให้การอุดหนุนให้มากขึ้นเพื่อให้โรงเรียนมีทุนในการจัดทำ โครงการต่าง ๆ อย่างเต็มที่และรายงานผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

3. การบริหารงานบุคคล โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัด มหาสารคาม ควรมีการนำผลงานการจัดอัตรากำลังของบุคลากรมาวิเคราะห์ สรุปผล ในการ ปรับปรุงและรายงานผู้ เกี่ยวข้องรวมทั้งมี การจัดประชุมทำแผนการแก้ปัญหาเกี่ยวกับงานการ เสริมสร้างประสิ ทธิ ภาพ ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น

4. การบริหารทั่วไป โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัด มหาสารคาม ควรมีการนำผลการดำเนินงานธุรการ ผลงานเทคโนโลยีสารสนเทศ และผลการ

พัฒนาอาคารสถานที่ มาพัฒนาวิเคราะห์ สรุปผล ปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม ในภาพรวมและรายด้าน เพียง 4 ด้านเท่านั้น คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ดังนั้น

2.1 ควรมีการวิจัยการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกธรรม บาลี ในวัดที่มีการจัดการเรียนการสอนนักธรรม บาลีศึกษาเพื่อทราบถึงสภาพและปัญหาในการบริหารจัดการโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกธรรม ทั่วประเทศและศึกษาเกี่ยวกับด้านอื่น ๆ

2.2 ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ที่ประสบผลสำเร็จ